

BOPHATLALATSI BA DITABA KA KHOMISHENARA YA DITSHEBELETSO TSA LEKGETHO TSA AFRIKA BORWA (SARS) MABAPI LE HO NTSHUWA HA AFRIKA BORWA LENANEMPENG LA FATF

Tshwane, 24 Mphalane 2025 - Kajeno Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di ananetse qeto e entsweng ke Sehlopha sa Tshebetso sa Ditjhelete (FATF) ya ho ntsha Afrika Borwa "lenanempeng" ka mora peholeihlo e matla. Ena ke ketsahalo ya bohlokwa bakeng sa naha ya rona mme sena ke bopaki ba tsela eo mmuso kaofela ha ona o sebetsang mmoho kateng le ditheo tsa ona ho kgutlisetsa botshepehi ba mekgwatshebetso ya rona ya ditjhelete.

Ho kenngwa lenanempeng la FATF lekgetlo la pele ka Hlakola 2023 ebile ka lebaka la bofokodi ba mekgwatshebetso bo ileng ba mpefatswa le ho feta ka nako ya kgapo ya mmuso, SARS mmoho le ditheo tse ding haesale di hlokometse kgahlamelo ya sena hodima tsona le hore e tlameha ho tswela pele ho kgatha tema ya bohlokwa hore re se boele re kgutlela moo. Khomishenara Edward Kieswetter o hlokomela hore “re ananela hore ho ntshuwa lenanempeng ha se ho fela ha taba empa ke phihlello e kgolo leetong la rona le lelelele le lebileng ho ahweng ha tikoloho ya tsa ditjhelete e matla le e tsetsepetseng”.

SARS e motlotlo hore e be e tsheheditse matsapa a naha a ho fihlella diketso tse 22 tse neng di hlokwa ke FATF. Dikabelo tsa rona ka ho kgetheha di akaretsa:

- **Diphuputso tse ntlafaditsweng le tshebedisano ho tse mabapi le phumanohape:** Ka bolekanane le mekgatlo e meng ya phethahatso ya molao ka tsela ya diforamo tse kang *National Priority Crime Operational Committee (NPCOC)*, *National Joint Operational and Intelligence Structure (NATJOINTS)*, *Inter-Agency Working Group on Illicit Financial Flows*, *Fusion Centre*, *South African Anti-Money Laundering Integrated Taskforce (SAMLIT)*, *Inter-Agency Working Group on Illegal Money* kapa *Value Transfer Services (MVTs)* mmoho le *State Capture Task Force*, SARS e ntlafaditse bokgoni ba yona ba mautlwela a tsa ditjhelete le ho eketsa diphuputso tsa yona le poloko/phumanohape ya thepa e amanang le ditlolo tsa molao tse mabapi le lekgetho le tsa bolaodi ba meedi tse akaretsang dikema tse tshopodi tsa ho hlatsuwa ha tjhelete le tsa tshehetso ya boferekanyi ka ditjhelete.
- **Phihlello e ntlafetseng ya lesedi:** Re qadile ka thuo e molemo ya tlaleho ya boitlamo bakeng sa batho ba molao le dithraste mmoho le tshebedisano e matla le Khomeshene ya Dikhampani le Leruo la Boinahanelo (CIPC) le Hlooho ya Lekgotla le Phahamemeng (MOHC) ho ntlafatsa phihlello e nepahetseng le ya jwale ya thuo ya lesedi bakeng sa batho ba molao le dithraste.

- **Ho tliswa ha ditokiso tsa bohlokwa tsa molao:** Molao wa Taolo ya Lekgetho o ile wa lokiswa ka 2023 ho thusa phapanyetsano ka lesedi le CIPC, MOHC mmoho le Lefapha la Ntshetsopele ya Setjhaba (DSD) mme sena se tshehetsa moralo wa tshebetso o mabapi le thuo ya lesedi.
- **Ho phethahatswa ha Mokgwatshebetso wa Botsamaisi ba Baeti:** tshibollo le diteko tsa mokgwatshebetso wa dijithale wa tsebahatso ya baeti bakeng sa ditefo tsa tjhelete le disebediswa tsa tefo eo e seng ya tjhelete (BNIs) nakong eo batho ba kenang le ha ba tswa ka meedi yohle. Mokgwatshebetso ona o kgontsha karolelano ya lesedi le FIC mme ho lebelletswe hore e be o tlamang mafelong a 2025.
- **Kaho ya bokgoni (ka kopanelo le o kgannwang ke SARS):** SARS e fane ka thupelo ho bahlanka ba yona mmoho le ho bahlanka ba bang ba phethahatso ya molao mabapi le ho hlatsuwa ha tjhelete, thuo ya kopanelo, ditsela tse molaong tsa phapanyetsano ka lesedi mmoho le ho phethahatswa ha thuso ya kopanelo ya molao. Sena se etsa hore SARS e tsamaisane le mawala a yona a batsi ho sebedisa boithuto ba deitha le theknoloji e tshopodi ho fokisa le ho lwantshana le ho qojwa ha lekgetho mmoho le ditlolo tse ding tsa molao tsa ditjhelete.

Tsepamiso ya maikutlo ya SARS jwale e mabapi le ho tebisa dintlafatso tsena ho ya ho ile le hore sena e be tsela ya rona ya ho sebetsa. Sena se bolela hore re tla tswela pele:

- Ho hlakisetsa le ho nolofaletsa balefalekgetho ho ikobela le ho phethahatsa boitlamo ba bona ba tefo ya lekgetho.
- Ho phethahatsa melao ya rona ya lekgetho le bolaodi ba meedi ntle le qeaqeo le ka tsela e seng leeme ntle le tshabo, leeme, kapa ka tshekamelo.
- Ho sebetsa ka ho phethahala le balekane ba lehae le ba matjhaba twantshong ya ikhonomi e seng molaong.
- Ho sebedisa deitha e tshopodi mmoho le bohlale ba tsa kgwebo ho utlwisisa le ho lwantshana le diphallo tse seng molaong tsa ditjhelete.

Khomishenara Kieswetter o boletse hore “ho ntshuwa hona ke pontsho ya tshepo hodima tswelpele e entsweng ke Afrika Borwa, empa seo ha se bolele hore ke ho fela ha phadimeho. Ntwa kgahlano le bonokwane ba tsa ditjhelete mmoho le manyofonyofo ke ntho e tswellang. SARS e dutse e itlamme ho dula e bolokile maemo a phahameng ka ho fetisisa a botshepehi ba tsa ditjhelete mme nakong eo re ntse re atomela tekolo e latelang ya FATF karolong ya ho qetela ya 2026, SARS e tla sebetsa ka thata ho nnetefatsa hore re etsa tse hlokehang ho lwanntshana le ikhonomi e seng molaong. Ka ho etsa jwalo, re tla be re sa boloke feela maemo a rona ho FATF empa, hwa bohlokwa, re tla be re tswela pele ho aha tshepo ya setjhaba le tshepo ya sona hodima mokgwatshebetso wa rona wa tsa ditjhelete, le ho aha Afrika Borwa e matla le ya katleho bakeng sa bohle.”

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARS ho media@sars.gov.za.

KE PHETHO